

Sesijas dokuments

A9-0155/2023

25.4.2023

ZIŅOJUMS

par pašu resursiem: jauns aizsākums ES finansēm, jauns aizsākums Eiropai
(2022/2172(INI))

Budžeta komiteja

Referenti: *José Manuel Fernandes, Valérie Hayer*

SATURA RĀDĪTĀJS

	Lpp.
EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS	3
EKONOMIKAS UN MONETĀRĀS KOMITEJAS ATZINUMS	14
KONSTITUCIONĀLO JAUTĀJUMU KOMITEJAS ATZINUMS	20
VIDES, SABIEDRĪBAS VESELĪBAS UN PĀRTIKAS NEKAITĪGUMA KOMITEJAS VĒSTULE.....	25
INFORMĀCIJA PAR PIENĒMŠANU ATBILDĪGAJĀ KOMITEJĀ	29
ATBILDĪGĀS KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS PĒC SARAKSTA.....	30

EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

par pašu resursiem: jauns aizsākums ES finansēm, jauns aizsākums Eiropai (2022/2172(INI))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 311. pantu,
- ņemot vērā 2007. gada 29. marta rezolūciju par Eiropas Savienības pašu resursu nākotni¹,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2021. gada 30. jūnija Regulu (ES) 2021/1119, ar ko izveido klimatneitralitātes panākšanas satvaru un groza Regulas (EK) Nr. 401/2009 un (ES) 2018/1999 (“Eiropas Klimata akts”)²,
- ņemot vērā Augsta līmeņa grupas pašu resursu jautājumos 2016. gada decembrī publicēto galīgo ziņojumu un ieteikumus par ES turpmāko finansēšanu,
- ņemot vērā Padomes 2020. gada 14. decembra Lēmumu (ES, *Euratom*) 2020/2053 par Eiropas Savienības pašu resursu sistēmu un ar ko atceļ Lēmumu 2014/335/ES, *Euratom*³,
- ņemot vērā 2020. gada 16. decembra Iestāžu nolīgumu starp Eiropas Parlamentu, Eiropas Savienības Padomi un Eiropas Komisiju par budžeta disciplīnu, sadarbību budžeta jautājumos un pareizu finanšu pārvaldību, kā arī par jauniem pašu resursiem, tostarp par ceļvedi jaunu pašu resursu ieviešanai⁴ (“Iestāžu nolīgums”),
- ņemot vērā 2022. gada 15. decembra rezolūciju par daudzgadu finanšu shēmas 2021.–2027. gadam uzlabošanu: noturīgs un jaunu problēmu risināšanai piemērots ES budžets⁵,
- ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Padomes lēmumam, ar ko groza Lēmumu (ES, *Euratom*) 2020/2053 par Eiropas Savienības pašu resursu sistēmu (COM(2021)0570),
- ņemot vērā Komisijas paziņojumu “Jaunās paaudzes pašu resursi ES budžetam” (COM(2021)0566),
- ņemot vērā 2020. gada 16. septembra nostāju par projektu Padomes lēmumam par Eiropas Savienības pašu resursu sistēmu⁶,
- ņemot vērā 1965. gada 12. maija rezolūciju par Eiropas Komisijas priekšlikumiem attiecībā uz kopējās lauksaimniecības politikas (KLP) finansēšanu un EEK pašu resursu

¹ OV C 27 E, 31.1.2008., 214. lpp.

² OV L 243, 9.7.2021., 1. lpp.

³ OV L 424, 15.12.2020., 1. lpp.

⁴ OV L 433 I, 22.12.2020., 28. lpp.

⁵ Pieņemtie teksti, P9_TA(2022)0450.

⁶ OV C 385, 22.9.2021., 256. lpp.

izveidi⁷,

- ņemot vērā Padomes 1970. gada 21. aprīļa Lēmumu par dalībvalstu finanšu iemaksu aizstāšanu ar Kopienu pašu resursiem⁸,
 - ņemot vērā 1970. gada 22. aprīļa Līgumu, ar ko groza dažus budžeta noteikumus Eiropas Kopienu dibināšanas līgumos un Līgumā par vienotas Eiropas Kopienu Padomes un vienotas Eiropas Kopienu Komisijas izveidi⁹ (Apvienošanās līgums),
 - ņemot vērā 2022. gada 22. jūnijā pieņemtos grozījumus priekšlikumā Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai, ar ko groza Direktīvu 2003/87/EK, ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Savienībā, Lēmumu (ES) 2015/1814 par Savienības siltumnīcefekta gāzu emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas tirgus stabilitātes rezerves izveidi un darbību un Regulu (ES) 2015/757¹⁰,
 - ņemot vērā 2022. gada 22. jūnijā pieņemtos grozījumus priekšlikumā Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko izveido oglekļa ievēkorekcijas mehānismu (OIM)¹¹,
 - ņemot vērā 2020. gada 16. decembra nostāju attiecībā uz projektu Padomes regulai, ar ko nosaka daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam¹²,
 - ņemot vērā 2020. gada 21. jūlijā pieņemtos Eiropas Padomes secinājumus,
 - ņemot vērā izmēģinājuma projektu “Priekšizpēte par to aktīvu atkārtotu izmantošanu sociālajā jomā, kas iesaldēti un konfiscēti pēc Krievijas militārās agresijas pret Ukrainu pieņemto ES sankciju rezultātā”¹³,
 - ņemot vērā Reglamenta 54. pantu,
 - ņemot vērā Ekonomikas un monetārās komitejas un Konstitucionālo jautājumu komitejas atzinumus,
 - ņemot vērā Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas vēstuli,
 - ņemot vērā Budžeta komitejas ziņojumu (A9-0155/2023),
- A. tā kā Savienībai saskaņā ar LESD 311. pantu ir jānodrošina līdzekļi, kas vajadzīgi, lai tā sasniegtu savus mērķus, īstenotu politiku un izpildītu budžetu, un, neskarot citus ieņēmumus, šie līdzekļi pilnībā jāgūst no pašu resursiem; tā kā LESD 311. pantā ir noteikts, ka Padomei pirms lēmuma par pašu resursiem pieņemšanas ir jāapspriežas ar

⁷ https://www.cvce.eu/en/obj/european_parliament_resolution_on_commission_proposals-en-9c67ed5c-af04-4eab-bf89-445996e987f1.html.

⁸ OV L 94, 28.4.1970., 19. lpp.

⁹ OV L 2, 2.1.1971., 1. lpp.

¹⁰ Pieņemtie teksti, P9_TA(2022)0246.

¹¹ Pieņemtie teksti, P9_TA(2022)0248.

¹² OV C 445, 29.10.2021., 240. lpp.

¹³ PP 07 23 05.

Eiropas Parlamentu;

- B. tā kā augsts uz nacionālo kopienākumu (NKI) balstītu iemaksu līmenis padara lēmumu pieņemšanu budžeta jomā pārāk atkarīgu no dalībvalstīm; tā kā Savienības budžetu finansē arī no patiesiem pašu resursiem, kurus iegūst no muitas nodokļiem un pievienotās vērtības nodokļa, ko dalībvalstis mēdz uzskatīt par valsts iemaksām Savienības budžetā;
- C. tā kā Eiropas Savienības Tiesa ir atzinusi, ka “Parlamenta budžeta pilnvaru īstenošana plenārsēdē ir uzskatāma par Savienības demokrātisko noriņu būtisku brīdi”¹⁴;
- D. tā kā ceļvedis jaunu pašu resursu ieviešanai juridiski saistošajā Iestāžu nolīgumā nosaka, ka iestādēm jā saglabā Savienības budžeta finansēšanas jautājums kā viens no svarīgākajiem politiskās darba kārtības jautājumiem, lai nodrošinātu dzīvotspējīgu veidu, kā refinansēt parādus, kas radušies saistībā ar Eiropas Savienības Atveseļošanas instrumentu (*NGEU*), un paredz, ka Komisija varētu iekļaut otrajā jauno pašu resursu grozā finanšu darījumu nodokli un finanšu iemaksu, kas saistīta ar uzņēmumu sektoru, vai jaunu kopēju uzņēmumu ienākuma nodokļa bāzi;
- E. tā kā nepieciešamība atmaksāt *NGEU*, Krievijas neprovocētā un nepamatotā iebrukuma Ukrainā ekonomisko un sociālo satricinājumu vilnis, inflācijas smagā ietekme uz Savienības budžetu un augošā globālā sacensība par tīras enerģijas tehnoloģiju ražošanas nākotnes veidošanu, ko veicināja pasaules lielvaru īstenota plaša mēroga publiskā intervence, piemēram, ASV Inflācijas samazināšanas akts, un citas jaunas problēmas Savienībai aktualizē nepieciešamību atkārtoti izvērtēt Savienības pašu resursu sistēmu, pilnībā izmantojot jaunu patiesu pašu resursu potenciālu, lai ilgtermiņā nodrošinātu ilgtspējīgu Savienības budžeta finansējumu;
- F. tā kā Covid-19 pandēmija ievērojami ietekmēja ES sociālo struktūru un ekonomiku un ir radījusi ilgtermiņa problēmas mūsu ekonomikas un sabiedrības atveseļošanai; uzskata, ka pandēmija izgaismoja svarīgas Eiropā pastāvošas finansējuma vajadzības, kuras vislabāk var risināt, galvenajās politikas jomās rīkojoties kopīgi;
- G. tā kā 2022. gada 9. maija ziņojumā par Konferenci par Eiropas nākotni galīgajiem rezultātiem ir iekļauts plenārsēdes priekšlikums attiecībā uz to, ka ES ir jāņem vērā pret Ukrainu vērstā kara sociālā un ekonomiskā ietekme un saikne starp ES ekonomikas pārvaldību un jauno ģeopolitisko kontekstu, kā arī jāstiprina budžets, izmantojot jaunus pašu resursus; atgādina, ka Konferencē par Eiropas nākotni (*CoFoE*) ES iedzīvotāji ierosināja gan stiprināt Savienības budžetu ar jauniem pašu resursiem¹⁵, gan to, ka Parlamentam vajadzētu lemt par Savienības budžetu, jo valstu līmeņa parlamentiem ir tādas tiesības¹⁶;
- H. tā kā Parlaments jau ir paudis savu nostāju par to, ka ir jāatceļ jebkādas atlaides un korekcijas, ir jāvienkāršo no PVN iegūtie pašu resursi, jā saglabā Eiropas budžeta vienotība un jāizmanto naudas sodi un maksas, lai iegūtu papildu ieņēmumus

¹⁴ 2018. gada 2. oktobra spriedums, *Francijas Republika pret Eiropas Parlamentu*, Lieta C-73/17, EU:C:2018:787, 35. punkts.

¹⁵ *CoFoE*, 16. priekšlikums.

¹⁶ *CoFoE*, 39. priekšlikums.

Savienības budžetā;

- I. tā kā Komisija 2021. gada decembrī iesniedza tiesību akta priekšlikumu, ar ko ieviešīs trīs jaunas pašu resursu kategorijas, pamatojoties attiecīgi uz emisijas kvotu tirdzniecības sistēmu (ETS), oglekļa ievadkorekcijas mehānismu (OIM) un Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (ESAO) Konvencijas par starptautisko uzņēmumu ienākuma nodokli pirmo pīlāru;
- J. tā kā Parlamenta 2022. gada 23. novembra nostājā par priekšlikumu Padomes lēmumam, ar ko groza Lēmumu (ES, *Euratom*) 2020/2053 par Eiropas Savienības pašu resursu sistēmu,¹⁷ šis priekšlikums tika plaši atbalstīts kā svarīgs, kaut arī nepietiekams, pasākums; tā kā Padome turpina izskatīt priekšlikumu;
- K. tā kā nozaru tiesību aktus par ETS un OIM ir paredzēts pieņemt 2023. gada otrajā ceturksnī; tā kā daudzpusējā konvencija par ESAO nolīguma pirmo pīlāru un tās saskaņota īstenošana Savienības līmenī joprojām nav pabeigta;
- L. tā kā ir manāmas pirmās pazīmes, kas liecina par pašu resursu, kuru pamatā ir neregulāra izlietotā plastmasa, pozitīvu politisko ietekmi,

Pamatojums ES budžeta ieņēmumu politikas reformai

- 1. paziņo, ka ES finanšu jomā šobrīd ir vērojams kritisks stāvoklis, kurā reformu trūkumam varētu būt ļoti negatīva ietekme uz Eiropas Savienības nākotni, politiku, mērķiem un Eiropas iedzīvotāju un investoru uzticēšanos Savienībai;
- 2. uzsver Savienības budžeta izšķirošo un augošo nozīmi Savienības galveno politikas mērķu un pamatprogrammu īstenošanā un reaģētspēju krīzes situācijās; uzsver daudzos jautājumus, kas ES ir jārisina, piemēram, atklātas stratēģiskās autonomijas veidošana, jo īpaši rūpniecības politikas, veselības, kosmosa, pārtikas, izejvielu, ķīmisku produktu un noturības jomā, atkarības no Krievijas fosilā kurināmā izbeigšana, zaļās un digitālās pārkārtošanās veicināšana, neatstājot nevienu novārtā, cīņa pret klimata pārmaiņām un bioloģiskās daudzveidības krīzi, Eiropas sociālo tiesību pīlāra īstenošana, dzimumu līdztiesības nodrošināšana, veselības savienības un enerģētikas savienības izveides pabeigšana un svarīgu kopīgu projektu finansēšana tādās jomās kā sadarbība aizsardzības jomā, civilā aizsardzība un kosmos; atgādina, ka Komisija ir paziņojusi, ka to neparedzēto vajadzību segšanai, kuras radījis karš Eiropā, ir vajadzīgs daudz vairāk līdzekļu nekā tie, kas pieejami pašreizējā daudzgadu finanšu shēmā (DFS); uzskata, ka visām jaunajām Savienības politikas jomām un uzdevumiem ir vajadzīgi jauni finanšu līdzekļi un jauni papildu resursi;
- 3. šajā sakarībā atkārtoti norāda, ka stabilam, uzticamam un noturīgam Savienības budžeta finansējumam ir vajadzīgs diversificēts un paplašināts pašu resursu kopums; pauž pārlicību, ka labi izstrādātai Savienības pašu resursu reformai ir milzīgs potenciāls ne tikai stiprināt tās budžeta vajadzību finansēšanu, bet arī palielināt tās politikas rezultātus, uzlabot fiskālo līdzsvaru starp Savienību un dalībvalstīm un radīt pievienoto vērtību vispārējām publiskajām finansēm;

¹⁷ Pieņemtie teksti, P9_TA(2022)0404.

4. atgādina, ka Savienībai ir pienākums atmaksāt ES Atvēršanas plāna satvarā veikto aizņēmumu pamatsummu un procentus; šajā sakarībā atgādina, ka Savienības iestādes ir pieņēmušas atmaksāšanas plānu kā juridiski saistošu iestāžu nolīgumu, ar ko izveido ceļvedi jaunu pašu resursu ieviešanai visu aizņēmumu izmaksu segšanai; šajā sakarībā atgādina, ka Savienības kā gandrīz suverēnas aizņēmējas trīskāršais AAA kredītreitings cita starpā ir atkarīgs no to iestāžu drošības un uzticamības, kuras veic turpmākus pasākumus saistībā ar politisko apņemšanos ieviest jaunus pašu resursus; atgādina, ka Eiropas Savienības Atvēršanas instrumenta (*NGEU*) atmaksāšanas izmaksas un to svārstības jau negatīvi ietekmē Savienības budžetu, un atkārtoti aicina Komisiju DFS vidusposma pārskatīšanā risināt *NGEU* jautājumu un paredzēt *NGEU* budžeta pozīciju papildus DFS noteiktajiem maksimālajiem apmēriem;
5. atgādina par savu iepriekšminēto 2022. gada 23. novembra nostāju attiecībā uz priekšlikumu grozīt lēmumu par pašu resursiem; atgādina, ka Parlaments ir plaši atbalstījis iniciatīvu ieviest trīs jaunus ieņēmumu avotus, pamatojoties uz ETS, OIM un ESAO konvencijas pirmā pīlāra ieņēmumiem;
6. pauž lielas cerības, ka, izmantojot uz ETS un OIM balstītos pašu resursus, beidzot tiks izpildīta ilgstoši paustā prasība labāk sasaistīt Savienības budžeta ieņēmumu daļu ar vides politiku un pamatoto ideju par klimata politikas integrēšanu izdevumu un ieņēmumu politikā; norāda, ka nozaru sarunās par OIM un ETS ir panākta vienošanās; atzinīgi vērtē to, ka no tām izrietošie juridiskie teksti ETS direktīvā un OIM regulā joprojām ir pilnībā saderīgi ar priekšlikumu par pašu resursiem; aicina Savienības iestādes rūpīgi izvērtēt ietekmi uz ieņēmumu aplēsēm; uzstāj, ka šādas analīzes nedrīkst izmantot kā ieganstu lēmumu pieņemšanas bloķēšanai, un aicina Komisiju cik vien ātri iespējams panākt attiecīgo tiesību aktu pieņemšanu; turklāt atzīst, ka ilgākā laikposmā, saskaņā ar plānu turpinoties dekarbonizācijas procesam, ieņēmumi no zaļajiem pašu resursiem samazināsies;
7. norāda, ka priekšlikumā par pašu resursiem iekļautā atsauce uz pašu resursiem no ESAO/G20 pirmā pīlāra nolīguma ieņēmumiem būs jāatjaunina saskaņā ar daudzpusējo konvenciju un ar to saistīto Savienības direktīvu, lai saskaņoti īstenotu noteikumus dalībvalstīs; tomēr pauž lielas bažas par to, ka sarunas par pirmā pīlāra reformu starptautiskā līmenī joprojām noris pārāk lēni;
8. uzskata, ka šie jaunie pašu resursi ir nepieciešami, lai izvairītos no tā, ka nākamā eiropiešu paaudze maksā par *NGEU* satvarā veikto aizņēmumu pamatsummas un procentu atdošanu, vai nu palielinoties nodokļu slogam, vai samazinoties regulārajām Savienības programmām, kas tieši ietekmē saņēmējus un projektu īstenotājus; pauž stingru pārliecību par to, ka Savienības iestādēm un politiskajiem dalībniekiem būtu skaidrāk jāinformē iedzīvotāji par Savienības budžeta un tā ieņēmumu daļas sniegtajām priekšrocībām; norāda uz Eiropas iedzīvotāju leģitīmo prasību pēc lielāka taisnīguma sociālajā un nodokļu jomā; brīdina par to, ka nevajadzētu mēģināt samazināt finansējumu parastajām Savienības politikas jomām, lai nodrošinātu iespēju atmaksāt Savienības parādu, jo tas apdraudētu Savienības ilgtermiņa mērķus, piemēram, ekonomisko, sociālo un teritoriālo konvergenci, pētniecību un inovāciju, un zaļo un digitālo pārkārtošanos;
9. pauž nožēlu par to, ka veids, kādā Savienības budžets pašreiz tiek finansēts, pakļauj to

valstu budžeta ierobežojumiem, tādējādi radot lejupvērstu spiedienu uz jau tā pieticīgo kopējo apjomu un taisnīgas atdeves pieeju, kas neatspoguļo Savienības integrācijas pamatā esošo solidaritātes principu visā pilnībā; uzskata, ka šī struktūra ir viens no galvenajiem iemesliem, kas neļauj Savienībai efektīvi izpildīt visus uzdevumus un saistības; pauž nopietnas bažas par lēno progresu, kas kopš Eiropas Kopienų izveides ir panākts pašu resursu sistēmas modernizācijā;

10. pauž nožēlu par to, ka Padome vēl nav apstiprinājusi pirmo jauno pašu resursu grozu; aicina dalībvalstis, lieki nekavējoties, steidzamības kārtā Padomē pieņemt 2021. gada 14. decembra pirmajā paketē iekļautos jaunus pašu resursus; tomēr pauž nopietnas bažas par to, ka jauno pašu resursu radītās summas nebūs pietiekamas, lai segtu visas *NGEU* atmaksāšanas un aizņēmumu izmaksas (saskaņā ar aplēsēm līdz 2058. gadam vidēji vismaz līdz 15 miljardiem EUR gadā); tādēļ aicina Komisiju cik vien drīz iespējams un ne vēlāk kā 2023. gada trešajā ceturksnī nākt klajā ar nākamo priekšlikumu kopumu; uzstāj, ka šajos priekšlikumos ir jāņem vērā Parlamenta prioritātes, kas izklāstītas šajā dokumentā;

ES finansējuma avotu dažādošana un jauna ieņēmumu līdzsvara rašana

11. mudina visus dalībniekus turpināt centienus noteikt jaunus un, vēlams, patiesus pašu resursus un citus ieņēmumu avotus Savienības budžetam, lai pilnībā segtu kopējos paredzamos izdevumus saistībā ar *NGEU* satvarā saņemtā aizņēmuma pamatsummas un procentu atmaksu un stiprinātu Savienības budžetu, kurā jāatsakās no dogmatiskās idejas par 1 % no ES IKP; uzskata, ka jaunu pašu resursu ieviešana papildus juridiski saistošajam Iestāžu nolīgumam, ne vien ļautu panākt ilgstošus ieguvumus Savienības rīcībpolitikas īstenošanā, bet arī nodrošinātu Savienībai uzticama un vieda parāda vērtspapīru emitenta statusu;
12. uzsver, ka ieņēmumiem no Savienības papildu pašu resursiem jābūt pietiekami lieliem, lai ne tikai segtu Savienības obligāciju parāda apkalpošanu, tostarp procentu maksājumus, bet arī lai uzturētu un veicinātu nepieciešamās Eiropas investīcijas pēc 2026. gada;
13. uzskata, ka Savienības budžeta ieņēmumu daļa būtu stratēģiski jāizmanto, lai stiprinātu Savienības konkurētspēju un ilgtspēju un veicinātu inovāciju ES, kā arī sociālo, fiskālo un vides taisnīgumu; uzsver, ka zaļie pašu resursi būtu jāpapildina ar pašu resursiem no uzņēmumu sektora nodokļiem, lai nodrošinātu pietiekamību, fiskālo līdzvērtību (tiem, kas gūst labumu no Savienības un tās atvērtajiem tirgiem, būtu arī jāsniedz taisnīga daļa no sava finansējuma) un vispārēju sadales taisnīgumu starp dalībvalstīm un nozarēm;
14. uzsver — lai pārvarētu klimata un biodaudzveidības krīzes, būs jāpiesaista vēl vairāk resursu un jāpārvērtē Savienības pašreizējie stimulējošie politikas pasākumi; viennozīmīgi uzskata, ka Savienības budžeta ieņēmumu daļu var izmantot, lai ne vien atturētu no noteiktas negatīvas rīcības, bet arī nodrošinātu investīcijas, kas vajadzīgas, veicot zaļo pārkārtošanos uz oglekļneitrālu ekonomiku; uzsver, ka šiem politikas pasākumiem ir svarīga nozīme 2030. un 2050. gada mērķrādītāju sasniegšanā, jo īpaši, lai samazinātu siltumnīcefekta gāzu emisijas un pakāpeniski izbeigtu fosilā kurināmā izmantošanu;

Uzņēmumu ienākumu nodokļi (BEFIT)

15. ar nepacietību gaida 2023. gada trešajā ceturksnī plānoto Komisijas iniciatīvu “Uzņēmējdarbība Eiropā: ienākumu nodokļu sistēma (*BEFIT*)”; mudina Komisiju ierosināt vienotu uzņēmumu ienākumu nodokļu noteikumu kopumu Savienībā, kura pamatā būtu kopējās nodokļu bāzes galvenās iezīmes un peļņas sadale starp dalībvalstīm, izmantojot formulu vai ar formulu aprēķinātu uzņēmumu ienākuma nodokļu sadalījumu, kura pamatā ir *BEFIT* noteikumi, kā jaunus pašu resursus saskaņā ar ceļvedi; sagaida, ka ar jauno pieeju šiem uzņēmumu ienākumu nodokļiem balstītajiem pašu resursiem tiks atrisinātas problēmas saistībā ar valstu atšķirībām uzņēmumu ienākumu nodokļu jomā, kas līdz šim ir kavējušas pašu resursu izmantošanu šajā jomā, un tiks nodrošināta plaša darbības joma, aptverot vairāk uzņēmumu, kas darbojas vienotajā tirgū, nekā tikai dažus lielākos un ienesīgākos daudz nacionālos uzņēmumus, uz kuriem attiecas ESAO pirmā pīlāra nolīgums; brīdina — ja sarunas par ESAO pirmo pīlāru netiks pabeigtas pieņemamā termiņā, Komisijai būtu jāapsver citas iespējas gūt ieņēmumus no lielām korporācijām, kas darbojas vienotajā tirgū;

Taisnīgs ES robežu mehānisms

16. pauž nožēlu par to, ka dažu Savienības vienotajā tirgū ievestu produktu ražošanas ķēdēs ir iesaistīti darba ņēmēji no trešām valstīm, kuri nesaņem pienācīgu atalgojumu un dažos gadījumos dzīvo galējā nabadzībā; norāda, ka šādu preču imports Savienībā rada negodīgu konkurenci (sociālo dempingu);
17. tādēļ aicina Komisiju turpināt apspriešanos ar ieinteresētajām personām un veikt rūpīgu ietekmes novērtējumu attiecībā uz iespējamu tiesību akta priekšlikumu par taisnīgu robežu mehānismu, kurā noteikts, ka uzņēmumiem, kas importē preces Savienības vienotajā tirgū, ir jāmaksā darba ņēmējiem, kuri strādā trešās valstīs to globālajā piegādes ķēdē, dienas alga, kas pārsniedz attiecīgo nabadzības sliekšni un ir pietiekama, lai viņi varētu izvairīties no absolūtas nabadzības, kā to definējušas attiecīgās starptautiskās organizācijas; uzsver, ka gadījumā, ja uzņēmums Savienības vienotajā tirgū importē produktus, ko izgatavojuši darba ņēmēji trešajās valstīs, kuru alga pretrunā ar šādu tiesību aktu ir zemāka par noteikto apmēru, šim uzņēmumam būtu jāmaksā summa, kas atbilst šī apmēra un darba ņēmējiem izmaksātās algas starpībai; uzskata, ka ieņēmumi no maksām, kas iekasētas, īstenojot šādu pasākumu, būtu jāuzkrāj Savienības budžetā; sagaida, ka Komisija sniegs aplēsi par ietekmi uz darba apstākļiem trešās valstīs, kā arī par šāda pasākuma atbilstību attiecīgajiem PTO noteikumiem; uzskata, ka šāds pasākums varētu uzlabot to Savienībā ražojošo uzņēmumu konkurētspēju, kuri ievēro konkrētus darba standartus, darba nosacījumus un atalgojuma līmeņus; aicina Komisiju, apsverot taisnīga robežu mehānisma ieviešanu, ņemt vērā pieredzi, kas gūta saistībā ar Savienībā un pasaulē pastāvošajiem salīdzināmajiem mehānismiem, piemēram, OIM;

Finanšu darījumu nodoklis (FDN)

18. atkārtoti aicina Komisiju iekļaut finanšu pakalpojumus, tostarp finanšu darījumus, otrajā pašu resursu grozā; tādēļ aicina Komisiju apsvērt iespēju ieviest Savienības mēroga FDN; šajā kontekstā mudina Komisiju un dalībvalstis, kas iesaistītas sarunās par ciešāku sadarbību, darīt visu iespējamo, lai līdz 2023. gada jūnija beigām panāktu vienošanos par FDN; mudina pārējās dalībvalstis tām pievienoties; uzskata, ka FDN kā pašu resursi ir augsta potenciāla ieņēmumi, kas atvieglotu *NGEU* parāda atmaksu un

nodrošinātu papildu līdzekļus Savienības prioritāšu finansēšanai; uzsver, ka ikvienam priekšlikumam būtu jāpievieno rūpīgs ietekmes novērtējums, ar to būtu jāveicina Savienības politikas mērķu sasniegšana un tajā jāievēro Savienības subsidiaritātes princips;

19. vērš uzmanību uz to, ka Savienībā ir palielinājusies uzņēmumu akciju atpirkšanas (savu akciju atpirkšanas (*share buyback*)) tendence; aicina Komisiju izvērtēt iespēju piemērot akcīzes nodokli par korporāciju īstenoto akciju atpirkšanu, jo tas ļautu radīt jaunus resursus, vienlaikus atturot no šīs aizvien izplatītākās prakses, kas atalgo ārvalstu akcionārus uz investīciju rēķina; šajā sakarībā aicina Komisiju pirms jebkādiem turpmākiem priekšlikumiem novērtēt šāda akcīzes nodokļa iespējamo ietekmi uz vienoto tirgu; aicina Komisiju kā vēl vienu iespēju izvērtēt kopēju un standartizētu ienākumu izcelsmes vietā ieturētā nodokļa sistēmu;

Kriptoalūtu nodoklis

20. ierosina ieviest Eiropas kriptoaktīvu nodokli, no kura gūtie ieņēmumi ieplūstu Savienības budžetā kā jauni pašu resursi; norāda, ka kopš 2008. gada krīzes kriptoaktīvu globālais tirgus ir strauji (lai gan nestabili) pieaudzis un kapitalizācija 2021. gada maijā sasniedza līdz pat 2 triljoniem EUR; norāda, ka kriptoaktīvi aizvien vairāk tiek uzskatīti par īstu maksāšanas līdzekli un daļu no ieguldījumu stratēģijām; uzsver, ka kriptoaktīvu regulēšana un aplikšana ar nodokļiem Savienības līmenī ir efektīvāka nekā valsts līmenī, ņemot vērā to augstās mobilitātes un pārrobežu dimensiju; šajā sakarībā uzsver, ka Eiropas kriptoaktīvu nodoklis veicinātu saskaņotas nodokļu sistēmas izveidi kriptoaktīvu jomā, vairāk atbilstu kriptoaktīvu tirgus pārrobežu būtībai un veicinātu nodokļu standartu pieņemšanu pasaules līmenī;
21. uzsver, ka kriptoaktīviem var piemērot vairākas nodokļu uzlikšanas iespējas, piemēram, nodokli par kapitāla pieaugumu, ko rada darbības ar kriptoaktīviem (pamatojoties uz vienotu nodevas likmi visām dalībvalstīm), nodokli par kriptoaktīvu darījumiem vai nodokli par kriptoaktīvu ieguvu un tirdzniecību, ko nosaka atkarībā no to elektroenerģijas patēriņa un ietekmes uz vidi; aicina Komisiju novērtēt šo iespēju ietekmi uz Eiropas kriptoaktīvu tirgu, aplēst iespējamus ieņēmumus un nākt klajā ar konkrētu priekšlikumu;

Digitālā ekonomika

22. atkārti savā iepriekšminētajā 2022. gada 23. novembra nostājā pausto aicinājumu, kurā Parlaments norādīja, ka gadījumā, ja ESAO līmenī līdz 2023. gada beigām nepārprotami netiks panākts progress virzībā uz daudzpusējo konvenciju, būtu jāiesniedz tiesību akta priekšlikums par digitālo nodevu vai līdzīgu pasākumu, ko var ieviest vienpusēji un kas var kalpot par pamatu Savienības pašu resursiem, lai līdz 2026. gadam gūtu ieņēmumus; atzinīgi vērtē to, ka joprojām notiek debātes par lielo digitālā satura nodrošinātāju ieguldījumu tīkla izmaksās;
23. turklāt konstatē, ka datu ekonomikas paplašināšanās Eiropā ir izraisījusi strauju datu plūsmas pieaugumu, jo īpaši pandēmijas laikā, un ievērojamus ekonomiskus ieguvumus lielākajiem interneta uzņēmumiem un teleskaru nozarei kopumā; ņem vērā datu plūsmu ietekmi uz vidi; aicina Komisiju noteikt un novērtēt pasākumus, lai optimizētu šo datu plūsmu un ierobežotu tās oglekļa pēdu, tostarp izmantojot finansiālus stimulus;

Uz statistiku balstīti pašu resursi

24. uzskata, ka pašu resursiem piemīt augsts pievienotās vērtības potenciāls, kas izpaužas kā uz statistiku balstītas valstu iemaksas, kuras dalībvalstīm sniedz stimulu un atlīdzību par Savienības līmeņa politikas enerģisku īstenošanu; aicina Komisiju novērtēt un simulēt ietekmi, ko radītu šādas valstu iemaksas, kuras aprēķinātas, pamatojoties uz statistiku sociālajā un vides jomā, kurā par katru gadu ir pieejami stabili, ticami un kopīgi saskaņoti *Eurostat* dati;
25. uzskata, ka šādu uz statistiku balstītu valstu iemaksu precīzu tvērumu un piesaistīšanas likmi varētu palielināt un kalibrēt tā, lai nodrošinātu nākamā pašu resursu groza vispārēju sadales taisnīgumu; uzskata, ka šāds visaptverošs un pienācīgi kalibrēts pašu resursu grozs tādējādi varētu aizstāt un padarīt liekus jebkādos mākslīgus samazinājumus, fiksētas summas atlaides vai korekcijas mehānismus ieņēmumu daļā, kas apdraud pašu resursu politikas konsekvenci un stimulēšanu;
26. jo īpaši prasa izveidot pašu resursus, kuros būtu ņemtas vērā vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirības; uzsver, ka saskaņā ar šo mehānismu daļa no iemaksām, kuru pamatā ir NKI, tiktu aizstāta ar jaunu sadales principu; saskaņā ar šo principu dalībvalstīm, kurās ir lielāka vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirība, būtu proporcionāli jāiegulda vairāk nekā dalībvalstīm, kurās ir šī atšķirība ir mazāka;
27. aicina izskatīt iespēju ieviest jaunus pašu resursus, kas saistīti ar tādiem atkritumu veidiem, kuri nav izlietotais plastmasas iepakojums; tas cita starpā stimulētu dalībvalstis palielināt to atkritumu īpatsvaru, kurus izmanto materiālu atkārtotai izmantošanai un reģenerācijai, un tādējādi palīdzētu sasniegt aprites ekonomikas mērķi;
28. aicina izveidot pašu resursus, kuru pamatā ir ar bioatkritumu pārstrādi saistīti ieņēmumi; uzsver, ka saskaņā ar šo mehānismu daļa no iemaksām, kuru pamatā ir NKI, tiktu aizstāta ar jaunu sadales principu, saskaņā ar kuru dalībvalstīm, kas pārstrādā mazāk bioatkritumu, jāmaksā vairāk nekā dalībvalstīm, kas pārstrādā vairāk bioatkritumu; prasa Komisijai izvērtēt, vai varētu ieviest arī uz bīstamo atkritumu radīšanas samazināšanu vērstu stimulēšanas mehānismu un atbalstīt šo atkritumu dekontamināciju, lai atvieglotu to pārstrādi;
29. aicina izveidot pašu resursus, kuru pamatā ir ar pārtikas atkritumu pārstrādi saistīti ieņēmumi; uzsver, ka šī mehānisma satvarā daļa no iemaksām, kuru pamatā ir NKI, tiktu aizstāta ar jaunu sadales principu, saskaņā ar kuru dalībvalstu iemaksu apmēru noteiktu, ņemot vērā attiecīgajā gadā radīto pārtikas atkritumu daudzumu; uzskata, ka šie pašu resursi stimulētu dalībvalstis ieviest politiku pārtikas atkritumu mazināšanas pasākumiem visā ražošanas ķēdē un patēriņa posmā;

Ieņēmumu avoti, kas nav pašu resursi

30. atkārtoti norāda, ka visi publiskie ieņēmumi, kas gūti no Savienības politikas īstenošanas, Savienības noteikumu izpildes vai Savienības finansētas infrastruktūras izmantošanas, pēc noklusējuma un ieguvumu savstarpējas sadalīšanas nolūkā būtu jāuzkrāj Savienības budžetā kā pašu resursi vai kā citi ieņēmumi, jo īpaši tad, ja ieņēmumu noteikšanu, iekasēšanu un izpildi centralizēti organizē Savienības iestāde; aicina Komisiju kā priekšlikumu izstrādātāju un Parlamentu un Padomi kā likumdevējas

iestādes ievērot šo transversālo pieeju likumdošanas darbā;

31. uzstāj, ka gada budžetā būtu jāiekļauj tādi budžeta ieņēmumi kā nodevas, maksas, piemēram, tās, ko iekasē par vīzu režīma atcelšanu saskaņā ar Eiropas ceļošanas informācijas un atļauju sistēmu (*ETIAS*), kad tā sāks darboties, maksas par pārsniegtajām emisijām, naudas sodi par konkurences noteikumu pārkāpumiem un naudas sodi par citiem līdzīgiem pārkāpumiem; atzīst, ka ar Līgumu saistītu iemeslu dēļ šādiem citiem ienākumiem saskaņā ar 311. pantu joprojām vajadzētu būt papildu pašu resursiem, kuriem arī turpmāk jābūt Savienības budžeta galvenajam finansējuma avotam;
32. vērš uzmanību uz īpašo gadījumu, kas attiecas uz ienākumiem, kuri gūti, piespriežot sodus krimināllietās un jo īpaši konfiscējot līdzekļus gadījumos, kad netiek ievērotas Savienības sankcijas; prasa Komisijai sīki izvērtēt, kā šādus ieņēmumus vai soda naudas, ko iekasē dalībvalstu iestādes, varētu darīt pieejamus Savienības budžetā kā pašu resursus; atbalsta ideju par to, ka ieņēmumus no noziedzīgi iegūtu līdzekļu konfiskācijas un monetizācijas varētu padarīt par Savienības pašu resursiem; atbalsta ideju par Krievijas līdzekļu konfiskācijas un monetizācijas rezultātā iegūto līdzekļu pieejamību palīdzības un atjaunošanas pasākumiem Ukrainā; ierosina novirzīt šādus ieņēmumus no Savienības vispārējā budžeta un nodrošināt pārvaldības struktūru, kurā iesaistīts Ukrainas parlaments un Eiropas Parlaments;

Vēlētiem pārstāvjiem ir jānodrošina fiskālā legitimitāte: konstitucionālie, procesuālie un vēsturiskie apsvērumi

33. atgādina, ka debatēm par Eiropas integrācijas finansēšanas avotiem ir ilga un spilgta vēsture; atgādina, ka 1951. gada 18. aprīļa Parīzes līguma par Eiropas Ogļu un tērauda kopienas izveidošanu 49. pantā bija noteikts, ka “Augstā iestāde ir pilnvarota iegūt līdzekļus, kas tai vajadzīgi savu uzdevumu veikšanai, uzliekot nodevas ogļu un tērauda ražošanai; [un] slēdzot līgumus par aizdevumiem”;
34. uzsver, ka 201. pantā 1957. gada 25. marta Romas līgumā, ar ko izveido Eiropas Ekonomikas kopienu, ir noteikts, ka “Komisija izskatīs nosacījumus, saskaņā ar kuriem dalībvalstu finanšu iemaksas ... var aizstāt ar citiem Kopienas resursiem, jo īpaši ar ieņēmumiem no kopējā muitas tarifa pēc tam, kad tas būs galīgi ieviests”;
35. atgādina, ka Eiropas Kopienas sešu dibinātāju valstu vai to valdību vadītāji 1969. gadā 2. decembrī notikušā Hāgas samita galīgajā paziņojumā “vienojās pakāpeniski aizstāt ... dalībvalstu iemaksas ar pašu [t. i. Kopienas] resursiem, ņemot vērā visas intereses attiecībā uz to, lai pienācīgā laikā panāktu Kopienas budžetu integrētu finansēšanu ... un stiprinātu Eiropas Parlamenta budžeta pilnvaras”;
36. pauž nožēlu par to, ka, neraugoties uz šīm primāro tiesību aktu saistībām, kopš Apvienotās līguma 1970. gadā ir ieviesti tikai divi jauni pašu resursi, proti, uz NKI balstītā iemaksa 1988. gadā un pašu resursi, kas pamatojas uz neregulāriem izlietotā plastmasas iepakojuma daudzumu, 2021. gadā;
37. atzīst NKI pašu resursu priekšrocības, ņemot vērā to uzticamo līdzsvarošanas funkciju; pauž nožēlu par to, ka pašu resursu sistēmā joprojām dominē dalībvalstu iemaksu daļa, kas tagad ir aptuveni 80 %; norāda uz tradicionālo un īsto pašu resursu, jo īpaši muitas

nodokļu, pieticīgo daļu, kas pašlaik ir aptuveni 13 %;

38. secina, ka pašreizējā Savienības budžeta finansēšana ir pretrunā Savienības dibinātāju nodomam un Līgumu garam;
39. atgādina par savām konsultatīvajām pilnvarām attiecībā uz lēmumu par pašu resursiem; pauž pārliedību, ka Eiropas Parlamentam kā likumdevējam un budžeta lēmējietādei būtu jāpiešķir lielāka loma attiecībā uz pamata tiesību aktiem, kā arī ikgadējā budžeta procedūrā attiecībā uz ieņēmumu daļu un parāda līmeni; turklāt uzskata, ka Eiropas Parlamentam būtu jāuzņemas lielāka loma lēmumu pieņemšanas procesā par pašu resursiem, lai nodrošinātu Savienības publisko finanšu pamanāmību, leģitimitāti un demokrātisko pārskatatbildību;
40. atgādina, ka pašu resursu mehānisma pamatā vajadzētu būt vispārējiem mērķiem — vienkāršībai, pārredzamībai un vienlīdzībai; atkārtoti pauž nostāju, ka būtu jāatceļ atlaides un citi korekcijas mehānismi;
41. uzsver, ka ir steidzami jāpanāk progress attiecībā uz jaunajiem pašu resursiem papildus otrajam grozam, kas iekļauts Iestāžu nolīgumā; atgādina dalībvalstīm, ka sarunas par daudzpusējo daudzgadu finanšu shēmu pēc 2027. gada ir cieši saistītas ar sarunām par pašu resursiem un pietiekamu pašu resursu pieejamību; pauž gatavību izmantot visas savas budžeta pilnvaras, lai nodrošinātu skaidru un efektīvu progresu pašu resursu jomā;

o

o o

42. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei, Komisijai un dalībvalstu parlamentiem.

7.2.2023

EKONOMIKAS UN MONETĀRĀS KOMITEJAS ATZINUMS

Budžeta komitejai

par pašu resursiem: jauns aizsākums ES finansēm, jauns aizsākums Eiropai
(2022/2172(INI))

Atzinuma sagatavotājs (*): *Rasmus Andresen*

(*) Iesaistītā komiteja — Reglamenta 57. pants

IEROSINĀJUMI

Ekonomikas un monetārā komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Budžeta komiteju rezolūcijas priekšlikumā, ko tā pieņems, iekļaut šādus ierosinājumus:

- A. tā kā saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 311. pantu Savienībai ir jānodrošina līdzekļi, kas vajadzīgi, lai tā sasniegtu savus mērķus un īstenotu savu politiku; tā kā saskaņā ar to pašu pantu budžets ir pilnībā jāfinansē no pašu resursiem, neskarot citus ieņēmumus;
- B. tā kā ar jaunajiem pašu resursiem, ko Komisija ierosināja 2021. gada decembrī, ir paredzēts segt daļu no *NextGenerationEU* atmaksas, sākot ar 2028. gadu, un tādējādi ierobežot Covid-19 pandēmijas ietekmi uz valstu budžetiem, lai nākamajām paaudzēm nebūtu jāuzņemas ekonomikas atveseļošanas plāna finansēšanas finansiālais slogs; tā kā jauni pašu resursi nodrošinās *NextGenerationEU* atmaksas plāna ilgtspēju un stiprinās ES uzticamību finanšu tirgos; tā kā nepieciešamība atmaksāt *NextGenerationEU* aizdevumus un pieaugošās ilgtermiņa problēmas, kas jārisina ES, īpaši parāda to, ka ir atkārtoti jāizvērtē ES pašu resursu sistēma, tajā pilnībā izmantojot patiesu pašu resursu potenciālu, lai ilgtermiņā nodrošinātu ES budžeta ilgtspējīgu finansēšanu;
- C. tā kā Krievijas iebrukums Ukrainā ir novedis pie lielas humanitārās krīzes un ir izraisījis milzīgu un neprognozējami ilgu ekonomisku un sociālu satricinājumu visā pasaulē;
- D. tā kā juridiski saistošajā 2020. gada 16. decembra Iestāžu nolīgumā ir paredzēts īstenot ceļvedi jauniem pašu resursiem, tostarp otro pašu resursu grozu, kas jāierosina līdz 2024. gada jūnijam; tā kā iestādes ir apņēmušās patiesi un pārredzami sadarboties un strādāt pie ceļveža īstenošanas;
- E. tā kā pirmā jauno pašu resursu groza pamatā ir ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēma, par kuru nesēn panākta vienošanās, oglekļa ievadkorekcijas mehānisms un daļa no ieņēmumiem, ko iekasē saskaņā ar Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (ESAO) un G20 *BEPS* jomā izveidotā iekļaujošā satvara I pīlāru;

- F. tā kā 2020. gada 16. decembra Iestāžu nolīgums paredz, ka Komisija šajā otrajā jauno pašu resursu grozā varētu iekļaut finanšu darījumu nodokli un finanšu iemaksas, kas saistītas ar uzņēmumu sektoru, vai jaunu kopējā uzņēmumu ienākuma nodokļa bāzi;
- G. tā kā Komisija ir paziņojusi par priekšlikumu “Uzņēmējdarbība Eiropā: ienākumu nodokļu regulējums” (*BEFIT*) un visas iniciatīvas ir jāapsver, paturot to prātā;
- H. tā kā Savienības budžeta ieņēmumu daļa ir jāsaskaņo ar galvenajiem ES mērķiem un politikas virzieniem; tā kā pašreizējā pašu resursu sistēma dod tikai diezgan ierobežotu ieguldījumu šo mērķu sasniegšanā;
- I. tā kā Eiropas iedzīvotāji Konferencē par Eiropas nākotni ir ierosinājuši stiprināt Savienības budžetu ar jauniem pašu resursiem,
1. norāda, ka saskaņā ar 2020. gada 16. decembra Iestāžu nolīguma juridiski saistošo ceļvedi Komisijai līdz 2024. gada jūnijam ir jāiesniedz ar ietekmes novērtējumiem pamatots priekšlikums par otro jauno pašu resursu grozu; atzinīgi vērtē to, ka Komisija ir paziņojusi, ka 2023. gada trešajā ceturksnī tā beidzot nāks klajā ar minēto otro grozu, un sagaida, ka šī apņemšanās tiks pienācīgi izpildīta;
 2. pauž bažas par to, ka Komisijas priekšlikuma novēlotās iesniegšanas dēļ neviens no pirmā groza jaunajiem pašu resursiem vēl nav ieviests;
 3. atzinīgi vērtē 2022. gada 18. decembra provizorisko vienošanos par emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas reformu un oglekļa ievedkorekcijas mehānismu un norāda, ka saskaņā ar Komisijas minēto šī provizoriskā vienošanās ir stabils pamats tam, lai paātrinātu sarunas par jauniem pašu resursiem; tāpēc mudina Padomi rīkoties pēc iespējas ātrāk, lai ieviestu šos instrumentus kā ES budžeta pašu resursus; uzskata, ka tas ir īpaši steidzami, ņemot vērā to, ka *NextGenerationEU* tika izveidots, pamatojoties uz pieņēmumu, ka atmaksāšana tiks finansēta ar jauniem pašu resursiem; norāda, ka pirmo grozu veido ar vidi saistīti maksājumi, kuru apjomam, ņemot vērā to būtību, vajadzētu laika gaitā samazināties, ja šie maksājumi ir sekmīgi;
 4. pauž bažas par to, ka pirmais pašu resursu grozs vairāku iemeslu dēļ neradīs gaidītos ieņēmumus (saskaņā ar aplēsēm — 15 miljardi euro gadā līdz 2058. gadam); turklāt konstatē, ka papildus finansējumam, kas nepieciešams *NextGenerationEU*, Savienībai ir vajadzīgi papildu resursi, lai finansiāli palīdzētu Ukrainai un vēl vairāk samazinātu nepamatotā un neizprovocētā Krievijas kara pret Ukrainu ietekmi uz Savienību; atgādina, ka Komisija ir paziņojusi, ka to neparedzēto vajadzību apmierināšanai, kuras radījis karš Eiropā, ir vajadzīgs daudz vairāk līdzekļu nekā tie, kas pieejami pašreizējā daudzgadu finanšu shēmā;
 5. uzsver, ka patiesi jaunu Eiropas pašu resursu iekasēšana nav pašmērķis; turklāt uzsver, ka pašu resursiem ir būtiska nozīme, lai Savienība varētu īstenot savas politikas prioritātes;
 6. uzsver, ka jaunu pašu resursu ieviešana garantētu ES budžeta ilgtspējīgu finansēšanu ilgtermiņā, tādējādi nodrošinot, ka ES jaunās prioritātes netiek finansētas ar svarīgām ES programmām un politikas jomām atvēlētajiem līdzekļiem, un novēršot to, ka Savienības programmām nākotnē tiktu piemēroti budžeta samazinājumi, kas apdraudētu

pašu ilgtermiņa plānošanas mērķi; tāpēc uzsver, ka papildu ES pašu resursu summai jābūt pietiekamai ne tikai tam, lai segtu ES obligāciju parāda apkalpošanu, cita starpā procentu maksājumus, bet arī tam, lai uzturētu un veicinātu pēc 2026. gada vajadzīgās investīcijas ES ekonomikas pārveides finansēšanai, kā arī nodrošinātu ASV Inflācijas samazināšanas aktam atbilstošu ES reakciju;

7. turklāt uzsver, ka jaunu pašu resursu ieviešana stiprinās ES fiskālo autonomiju un neatkarību un dos ilgstošus ieguvumus ne tikai ES politikas īstenošanā, bet arī nodrošinot, ka Savienībai ir uzticama un vieda parāda vērtspapīru emitenta statuss *NextGenerationEU* finansēšanas nolūkā;
8. aicina Komisiju līdz 2023. gada beigām pārskatīt pirmo pašu resursu grozu, cita starpā veicot ietekmes novērtējumu, un sākt darbu pie alternatīviem resursiem, jo īpaši, lai nodrošinātu resursus, reformējot ESAO/G20 I pīlāru;
9. atgādina par savu 2022. gada 23. novembra nostāju par priekšlikumu Padomes lēmumam, ar ko groza Lēmumu (ES, *Euratom*) 2020/2053 par Eiropas Savienības pašu resursu sistēmu¹, un savu stingro prasību iesniegt priekšlikumu par digitālo nodevu vai līdzīgu pasākumu, ja līdz 2023. gada beigām G20/ESAO līmenī netiks panākta vienošanās;
10. pauž nožēlu par pašreizējās daudzgadu finanšu shēmas elastības trūkumu, kas kavē panākt efektīvus Eiropas risinājumus jaunām problēmām, piemēram, nevienlīdzīgiem konkurences apstākļiem, kurus rada ASV Inflācijas samazināšanas akts; uzsver, ka pašu resursiem ir izšķiroša nozīme šo jauno problēmu risināšanā, arī nākamajā pašreizējās daudzgadu finanšu shēmas pārskatīšanā;
11. mudina Komisiju iesniegt vērienīgus priekšlikumus par otro jauno pašu resursu grozu un nodrošināt, ka tie rada pietiekamus ieņēmumus Savienības aizvien lielāko vajadzību apmierināšanai, un aicina dalībvalstis sadarboties; uzsver, ka visiem jaunajiem pašu resursiem jābūt samērīgiem, līdzsvarotiem un taisnīgiem attiecībā uz visām dalībvalstīm, ņemot vērā to lielumu un ekonomisko spēku, un jābalstās uz pasākumiem, kuriem nepieciešama koordinēta Eiropas pieeja;
12. aicina Komisiju tās otrajā pašu resursu grozā iekļaut finanšu pakalpojumus, tai skaitā finanšu darījumus; tādēļ aicina Komisiju apsvērt ES mēroga finanšu darījumu nodokli;
13. mudina Komisiju analizēt tās 2011. gada finanšu darījumu nodokļa modeļa ierobežojumus un bloķēšanu un nodrošināt visu dalībvalstu atbalstu; uzsver, ka ikvienam priekšlikumam būtu jāpievieno rūpīgs ietekmes novērtējums, ar to būtu jāveicina ES politikas mērķu sasniegšana un tajā jāievēro ES subsidiaritātes princips;
14. aicina Komisiju kā turpmākas iespējas izvērtēt kopēju un standartizētu nodokļa ieturēšanas sistēmu vai akcīzes nodokli par uzņēmumu veiktu akciju atpirkšanu, kā ierosināts ASV Inflācijas samazināšanas aktā; šajā sakarībā aicina Komisiju pirms jebkādiem turpmākiem priekšlikumiem novērtēt šāda akcīzes nodokļa iespējamo ietekmi uz vienoto tirgu;

¹ Pieņemtie teksti, P9_TA(2022)0404.

15. aicina Komisiju attiecībā uz finanšu iemaksu, kas saistīta ar uzņēmumu sektoru, vai jaunu kopējo uzņēmumu ienākuma nodokļa bāzi iesniegt novērtējumu un apsvērt pašu resursus, kas saistīti vai nu ar ieņēmumu daļu, kura jānosaka gaidāmajā *BEFIT* priekšlikumā, palīdzot taisnīgāk starp dalībvalstīm sadalīt nodokļu uzlikšanas tiesības, vai ar ieņēmumu daļu, kura noteikta pieņemtajā Minimālā nodokļa direktīvā², ar ko īsteno ESAO vadīto globālo vienošanos par nodokļiem; uzsver, ka visos šādos pašu resursos ir jāņem vērā globālās vienošanās par nodokļiem I un II pīlāra īstenošanas ietekme uz dalībvalstu ieņēmumu sadalījumu; brīdina — ja sarunas par *BEFIT* netiks pabeigtas saprātīgā termiņā, Komisijai būtu jāapsver citas iespējas gūt ieņēmumus no lielām korporācijām; šajā sakarībā vērš uzmanību uz uzņēmumu konkurētspēju un pašreizējo stāvokli globālajās sarunās par nodokļiem;
16. aicina Komisiju un dalībvalstis, ņemot vērā nesenās ekonomiskās problēmas, domāt par nākotni un nodrošināt aizvien lielāko ES vajadzību pēc finansējuma, un izvērtēt turpmākus jaunus un inovatīvus pašu resursus saskaņā ar ES zaļajiem un digitālajiem mērķiem, lai nodrošinātu ES konkurētspēju un apkarotu nevienlīdzību Savienībā nolūkā garantēt sociāli taisnīgu un godīgu zaļo un digitālo pārkārtošanos;
17. šajā sakarībā aicina Komisiju un Padomi pielāgot pieaugošo finansējuma vajadzību, vispirms veicot padziļinātu analīzi par Krievijas kara pret Ukrainu ietekmi uz pašreizējām ES politikas jomām, un ņemt vērā pārvirzi uz jaunām vajadzībām; ierosina Komisijai un dalībvalstīm nākt klajā ar jauniem pašu resursiem, kas būtu līdzīgi maksai par nerekiclējamu plastmasu;
18. atzīst pašreizējo ES budžeta pašu resursu, kas balstīti uz PVN, svarīgo nozīmi; atkārtoti norāda, ka PVN iztrūkuma un krāpšanas nodokļu jomā problēmas risināšanai vajadzētu būt Savienības un dalībvalstu steidzamai prioritātei ekonomikā pēc Covid-19 krīzes; šajā sakarībā atzinīgi vērtē Eiropas Prokuratūras ievērojamos panākumus, atklājot organizētās noziedzības grupas, kas atbildīgas par krāpšanu PVN jomā (lēstais apjoms — 2,2 miljardi EUR); pieņem zināšanai 2022. gada 8. decembra tiesību aktu priekšlikumus par ES PVN sistēmas uzlabošanu;
19. atgādina, ka pašu resursu mehānisma pamatā vajadzētu būt vispārējiem mērķiem — vienkāršībai, pārredzamībai un vienlīdzībai.

² Komisijas priekšlikums Padomes direktīvai par globāla minimāla nodokļu līmeņa nodrošināšanu starptautiskām grupām Savienībā (COM(2021)0823).

**INFORMĀCIJA PAR PIENĒMŠANU
ATZINUMU SNIEDZOŠAJĀ KOMITEJĀ**

Pieņemšanas datums	31.1.2023
Galīgais balsojums	+: 37 -: 12 0: 4
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Rasmus Andresen, Anna-Michelle Asimakopoulou, Gunnar Beck, Marek Belka, Isabel Benjumea Benjumea, Stefan Berger, Gilles Boyer, Markus Ferber, Jonás Fernández, Giuseppe Ferrandino, Frances Fitzgerald, Claude Gruffat, José Gusmão, Enikő Győri, Eero Heinäluoma, Michiel Hoogeveen, Danuta Maria Hübner, Stasys Jakeliūnas, France Jamet, Ondřej Kovařík, Georgios Kyrtosos, Aušra Maldeikienė, Csaba Molnár, Siegfried Mureşan, Caroline Nagtegaal, Luděk Niedermayer, Lefteris Nikolaou-Alavanos, Piernicola Pedicini, Kira Marie Peter-Hansen, Sirpa Pietikäinen, Eva Maria Poptcheva, Evelyn Regner, Antonio Maria Rinaldi, Dorien Rookmaker, Joachim Schuster, Ralf Seekatz, Pedro Silva Pereira, Paul Tang, Irene Tinagli, Inese Vaidere, Marco Zanni
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Nicola Beer, Damien Carême, Margarida Marques, Eva Maydell, Andželika Anna Możdżanowska, Mikuláš Peksa, Jessica Polfjärd, Erik Poulsen, Mick Wallace
Aizstājēji (209. panta 7. punkts), kas bija klāt galīgajā balsošanā	Andreas Glück, Camilla Laureti, Leopoldo López Gil

**ATZINUMU SNIEDZOŠĀS KOMITEJAS
GALĪGAIS BALSOJUMS PĒC SARAKSTA**

37	+
PPE	Anna-Michelle Asimakopoulou, Isabel Benjumea Benjumea, Stefan Berger, Markus Ferber, Danuta Maria Hübner, Leopoldo López Gil, Aušra Maldeikienė, Eva Maydell, Siegfried Mureşan, Luděk Niedermayer, Sirpa Pietikäinen, Ralf Seekatz, Inese Vaidere
Renew	Gilles Boyer, Giuseppe Ferrandino, Georgios Kyrtos, Eva Maria Poptcheva
S&D	Marek Belka, Jonás Fernández, Eero Heinäluoma, Camilla Laureti, Margarida Marques, Csaba Molnár, Evelyn Regner, Joachim Schuster, Pedro Silva Pereira, Paul Tang, Irene Tinagli
The Left	José Gusmão, Mick Wallace
Verts/ALE	Rasmus Andresen, Damien Carême, Claude Gruffat, Stasys Jakeliūnas, Piernicola Pedicini, Mikuláš Peksa, Kira Marie Peter-Hansen

12	-
ECR	Michiel Hoogeveen, Anđželika Anna Mozdžanowska, Dorien Rookmaker
ID	Gunnar Beck, France Jamet
NI	Enikő Győri, Lefteris Nikolaou-Alavanos
PPE	Jessica Polfjård
Renew	Nicola Beer, Andreas Glück, Caroline Nagtegaal, Erik Poulsen

4	0
ID	Antonio Maria Rinaldi, Marco Zanni
PPE	Frances Fitzgerald
Renew	Ondřej Kovařík

Izmantoto apzīmējumu skaidrojums:

+ : par

- : pret

0 : atturas

27.1.2023

KONSTITUCIONĀLO JAUTĀJUMU KOMITEJAS ATZINUMS

Budžeta komitejai

par pašu resursiem: jauns aizsākums ES finansēm, jauns aizsākums Eiropai
(2022/2172(INI))

Atzinuma sagatavotājs: *Helmut Scholz*

IEROSINĀJUMI

Konstitucionālo jautājumu komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Budžeta komiteju rezolūcijas priekšlikumā, ko tā pieņems, iekļaut šādus ierosinājumus:

- A. tā kā saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 311. pantu Savienībai jānodrošina sev līdzekļi, kas vajadzīgi, lai tā sasniegtu savus mērķus un īstenotu savu politiku; tā kā saskaņā ar minēto pantu Savienības budžets, neskarot citus ieņēmumus, pilnībā jāfinansē no pašu resursiem;
- B. tā kā iemaksas, kuru pamatā ir nacionālais kopienākums (NKI), veido aptuveni 75 % no Savienības budžeta, tāpēc Savienības politika var būt atkarīga no dalībvalstu budžeta lēmumiem; tā kā Savienības budžetu finansē arī no patiesiem pašu resursiem, izmantojot muitas nodokļus un pievienotās vērtības nodokli, ko dalībvalstis parasti uzskata par valsts iemaksām Savienības budžetā;
- C. atgādina, ka Konferencē par Eiropas nākotni (*CoFoE*) Eiropas iedzīvotāji ierosināja gan stiprināt Savienības budžetu ar jauniem pašu resursiem¹, gan to, ka Parlamentam vajadzētu lemt par Savienības budžetu, jo valstu līmeņa parlamentiem ir tādas tiesības²;
- D. tā kā Tiesa ir atzinusi, ka „Parlamenta budžeta pilnvaru īstenošana plenārsēdē ir uzskatāma par Savienības demokrātisko norišu būtisku brīdi”³;
- E. tā kā Savienības budžetam ir ļoti spēcīgs kredītreitings un saikne starp Savienības finansējumu un Savienības politiku būtu jāpadara redzamāka Eiropas iedzīvotājiem,

¹ *CoFoE*, 16. priekšlikums.

² *CoFoE*, 39. priekšlikums.

³ [2018. gada 2. oktobra spriedums, Francijas Republika pret Eiropas Parlamentu, Lieta C-73/17, ECLI:EU:C:2018:787, 35. punkts.](#)

Nepieciešami patiesāki pašu resursi

1. norāda, ka jaunu patiesu pašu resursu ieviešana notiek saskaņā ar grafiku, kas noteikts 2020. gada 16. decembra Iestāžu nolīguma⁴ II pielikuma juridiski saistošajā ceļvedī; atkārtoti uzsver nepieciešamību rīkoties ātri; tādēļ mudina Padomi bez turpmākas kavēšanās apstiprināt jauno patiesu pašu resursu pirmo grozu;
2. uzskata, ka patiesiem pašu resursiem būtu jāļauj Savienībai atmaksāt kopīgo parādu un procentus saskaņā ar *NextGenerationEU*; pauž bažas par to, ka pirmais patiesu pašu resursu grozs vairāku iemeslu dēļ neradīs pietiekamus ieņēmumus, lai atmaksātu *NextGenerationEU* aizņēmumus; pieņem zināšanai Komisijas apņemšanos līdz 2023. gada beigām nākt klajā ar priekšlikumu par jauno pašu resursu otro grozu; tādēļ uzsver, ka otrajam patiesu pašu resursu grozam ir jābūt vērienīgam un jānodrošina pietiekami ieņēmumi; atkārtoti prasa, lai šie jaunie pašu resursi būtu patiesi un inovatīvi un ietvertu priekšlikumus, piemēram, par finanšu darījumu nodokli un finansiālu ieguldījumu saistībā ar korporatīvo sektoru, kā arī ieņēmumiem, kuru mērķis ir atbalstīt Savienības politiku, piemēram, zaļo un digitālo pārkārtošanos; atkārtoti norāda, ka Komisijai būtu jāiesniedz tiesību akta priekšlikums par digitālo nodevu vai līdzīgu pasākumu gadījumā, ja nav panākts progress Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas/ G20 Iekļaujošā satvara 1. pīlāra nolīguma īstenošanā; uzskata, ka Savienības politikas īstenošanas rezultātā gūtie ieņēmumi būtu jāiekļauj Savienības budžetā kā vispārējie ieņēmumi;
3. uzsver, ka steidzami ir vajadzīgi jauni patiesi pašu resursi (pazīstami arī kā “jaunie ienākumi”), lai Savienības budžetu padarītu noturīgāku un autonomāku, tādējādi ļaujot Savienībai īstenot savu politiku un nodrošināt, ka tā ir uzticams un vieds parāda vērtspapīru emitents, kuram raksturīgs lielāks elastīgums, un ka tā ir patiesi suverēna vienība;
4. pauž stingru pārliecību, ka iedzīvotājiem būtu skaidrāk jāpaziņo un jāizskaidro ES patiesu pašu resursu nozīme un to ietekme uz viņu ikdienas dzīvi;
5. uzstāj, ka jauni patiesi pašu resursi būtu jāapvieno ar dalībvalstu uz NKI balstīto iemaksu pakāpenisku samazināšanu; atkārtoti, ka atlaides valstu līmenī būtu jāatceļ;
6. aicina Komisiju ierosināt izveidot pastāvīgu, iekļaujošu un elastīgu procesu jaunu stabilu un ilgtspējīgu patiesu pašu resursu izveidei; šajā sakarībā gaida Komisijas priekšlikumus un atbalsta iestāžu ciešāku sadarbību attiecībā uz stratēģiskas autonomijas fonda izveidi Eiropai, reaģējot uz krīzēm un ārējiem satricinājumiem; 7. uzsver, ka prakse kohēzijas politikai piešķirtos līdzekļus pārvietot uz citiem instrumentiem, piemēram, Atveseļošanas un noturības mehānismu, lai finansētu ārkārtas politiku, var apdraudēt līdzsvaru starp Savienības ilgtermiņa un īstermiņa politikas mērķiem;

Lielāka pārredzamība un demokrātiskā kontrole pašu resursu pieņemšanā

8. šajā sakarībā prasa grozīt LESD 311. panta 3. punktu, lai Parlaments varētu iesaisties koplēmuma procedūrā, lai pieņemtu jaunus pašu resursus; uzsver, ka pašreizējā īpašā

⁴ [OV L 433 I, 22.12.2020., 28. lpp.](#)

likumdošanas procedūra, kas paredz vienprātīgu balsojumu Padomē un ratifikāciju visās dalībvalstīs, būtiski kavē Savienības spēju rīkoties tik ātri, cik nepieciešams;

9. pauž nožēlu par to, ka sistemātiski tiek izveidoti un izmantoti instrumenti, līdzekļi un kopīgas aizņēmumu programmas, tostarp *NextGenerationEU*, kas neietilpst Savienības budžeta darbības jomā un līdz ar to Eiropas Parlaments neveic nekādas pārbaudes vai kontroli; uzstāj, ka Parlaments visos gadījumos ir pilnībā jāiesaista vienlīdzīgi ar Padomi;
10. turklāt aicina, pieņemot Pašu resursu lēmuma īstenošanas pasākumus, piemērot parasto likumdošanas procedūru, un nodrošināt Parlamentam pilnīgas budžeta pilnvaras;

Citi iespējamie ieņēmumu avoti

11. aicina izveidot pastāvīgu un ilgtspējīgu mehānismu ES parāda palielināšanai, lai finansētu Savienības politiku un programmas jomās ar skaidru Eiropas pievienoto vērtību, piemēram, veselības savienības un/vai patiesas enerģētikas savienības finansēšanā; ierosina, ka mehānismam būtu jānodrošina, ka ES budžets var labāk pielāgoties un ātri reaģēt uz konkrētām krīzēm un to sekām, vienlaikus ievērojot subsidiaritātes principu;
12. attiecīgi prasa grozīt Līgumus un pastāvīgi palielināt pašu resursu maksimālo apjomu;

Fiskālās spējas

13. atbalsta Savienības fiskālās spējas palielināšanu virzībā uz patiesu fiskālo savienību un tās cīņas pret izvairīšanos no nodokļu maksāšanas pastiprināšanu.

INFORMĀCIJA PAR PIEŅEMŠANU ATZINUMU SNIEDZOŠAJĀ KOMITEJĀ

Pieņemšanas datums	25.1.2023
Galīgais balsojums	+: 14 -: 3 0: 7
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Gerolf Annemans, Gabriele Bischoff, Damian Boeselager, Gwendoline Delbos-Corfield, Salvatore De Meo, Daniel Freund, Charles Goerens, Esteban González Pons, Laura Huhtasaari, Victor Negrescu, Max Orville, Domènec Ruiz Devesa, Helmut Scholz, Pedro Silva Pereira, Sven Simon, Guy Verhofstadt, Loránt Vincze, Rainer Wieland
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Nathalie Colin-Oesterlé, Pascal Durand, Seán Kelly, Jaak Madison, Maite Pagazaurtundúa
Aizstājēji (209. panta 7. punkts), kas bija klāt galīgajā balsošanā	Leszek Miller

**ATZINUMU SNIEDZOŠĀS KOMITEJAS
GALĪGAIS BALSOJUMS PĒC SARAKSTA**

14	+
RENEW	Charles Goerens, Max Orville, Maite Pagazaurtundúa, Guy Verhofstadt
S&D	Gabriele Bischoff, Pascal Durand, Leszek Miller, Victor Negrescu, Domènec Ruiz Devesa, Pedro Silva Pereira
THE LEFT	Helmut Scholz
VERTS/ALE	Damian Boeselager, Gwendoline Delbos Corfield, Daniel Freund

3	-
ID	Gerolf Annemans, Laura Huhtasaari, Jaak Madison

7	0
PPE	Nathalie Colin Oesterlé, Salvatore De Meo, Esteban González Pons, Seán Kelly, Sven Simon, Loránt Vincze, Rainer Wieland

Izmantoto apzīmējumu skaidrojums:

+ : atbalsta

- : pret

0 : atturas

VIDES, SABIEDRĪBAS VESELĪBAS UN PĀRTIKAS NEKAITĪGUMA KOMITEJAS VĒSTULE

Johan Van Overtveldt
Budžeta komitejas
priekšsēdētājam
BRISELĒ

Temats: Atzinums par pašu resursiem: jauns aizsākums ES finansēm, jauns aizsākums Eiropai (2022/2172(INI))

Godātais priekšsēdētāj,

Godātais *Van Overtveldt* !

Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma (*ENVI*) komitejas koordinatori 2022. gada 12. septembrī nolēma, ka *ENVI* komiteja sniegs atzinumu vēstules veidā par pašu resursiem: *Jauns aizsākums ES finansēm, Jauns aizsākums Eiropai (2022/2172(INI))*. Tāpēc, būdams *ENVI* komitejas priekšsēdētājs un šā atzinuma sagatavotājs, vēlos Jums sniegt *ENVI* komitejas ieguldījumu rezolūcijas punktu veidā, kurus *ENVI* komiteja pieņēma 2023. gada 9. februāra sanāksmē¹ un kurus es lūdzu, lai Jūsu komiteja ņemtu vērā:

1. Atgādina, ka ir jāizveido jaunu pašu ES resursu sistēma, kas papildina pašreizējo sistēmu un palīdz nodrošināt pienācīgu un lielāku ES finansējumu svarīgām programmām, kuras cita starpā saistītas ar vidi, klimata politiku, bioloģisko daudzveidību, veselību un pārtikas nekaitīgumu, vienlaikus nodrošinot pienācīgus resursus *Next Generation EU* parāda atmaksai; pauž nožēlu par to, ka jaunu ES pašu resursu ieviešana atpaliek no grafika; uzskata, ka noturīgāks un neatkarīgāks finansējums var vēl vairāk veicināt ES pārveidi par taisnīgu un pārticīgu sabiedrību ar mūsdienīgu, resursefektīvu, ilgtspējīgu un konkurētspējīgu ekonomiku, kurā

¹ Galīgajā balsošanā piedalījās: *Pascal Canfin* (priekšsēdētājs), *Bas Eickhout* (priekšsēdētāja vietnieks), *Anja Hazekamp* (priekšsēdētāja vietniece), *César Luena* (priekšsēdētāja vietnieks), *Marian-Jean Marinescu* (priekšsēdētāja vietnieks), *João Albuquerque*, *Eric Andrieu*, *Mathilde Androuët*, *Aurélia Beigneux*, *Hildegard Bentele*, *Alexander Bernhuber*, *Michael Bloss*, *Karolin Braunsberger-Reinhold*, *Delara Burkhardt*, *Traian Băsescu*, *Mohammed Chahim*, *Tudor Ciuhodaru*, *Nathalie Colin-Oesterlé*, *Clare Daly*, *Ilan De Basso*, *Jaroslav Duda*, *Cyrus Engerer*, *Agnès Evren*, *Helène Fritzon*, *Malte Gallée*, *Jens Geier*, *Helmut Geuing*, *Andreas Glück*, *Nicolás González Casares*, *Catherine Griset*, *Robert Hajšel*, *Teuvo Hakkarainen*, *Niclas Herbst*, *Martin Hojsík*, *Pär Holmgren*, *Jan Huitema*, *Billy Kelleher*, *Ska Keller*, *Beata Kempa*, *Petros Kokkalis*, *Ewa Kopacz*, *Joanna Kopcińska*, *Peter Liese*, *Karsten Lucke*, *Sara Matthieu*, *Liudas Mažylis*, *Tilly Metz*, *Silvia Modig*, *Dolors Montserrat*, *Johan Nissinen*, *Ljudmila Novak*, *Jutta Paulus*, *Sirpa Pietikäinen*, *Stanislav Polčák*, *Erik Poulsen*, *Frédérique Ries*, *Manuela Ripa*, *María Soraya Rodríguez Ramos*, *Robert Roos*, *Sándor Rónai*, *Massimiliano Salini*, *Christel Schaldemose*, *Christine Schneider*, *Ivan Vilibor Sinčić*, *Maria Spyragi*, *Véronique Trillet-Lenoir*, *Achille Variati*, *Petar Vitanov*, *Alexandr Vondra*, *Jörgen Warborn*, *Pernille Weiss*, *Sarah Wiener*, *Emma Wiesner*, *Michal Wiezik*, *Jadwiga Wiśniewska*, *Tiemo Wölken*, *Anna Zalewska*

siltumnīcefekta gāzu neto emisijas rādītāji vēlākais līdz 2050. gadam būtu sasnieguši nulli un ekonomikas izaugsme būtu atsaistīta no resursu izmantošanas;

2. uzskata, ka papildu ieņēmumiem no jauniem ES pašu resursiem būtu jākorrigē daži strukturālie trūkumi pašreizējā daudzgadu finanšu shēmas (DFS) 2021.–2027. gadam finansēšanas sistēmā, jo īpaši ņemot vērā Savienības mērķu finansēšanu vides, veselības un klimata politikas jomā (tostarp to Savienības tiesību aktu īstenošanu, kas pieņemti paketes “Gatavi mērķrādītājam 55 %” ietvaros), kā arī Savienības mērķus strauji samazināt atkarību no fosilā kurināmā (kā paredzēts, piemēram, plānā *RePowerEU*) un galu galā pakāpeniski atteikties no šā kurināmā visās Eiropas politikas jomās;
3. uzstāj, ka skaidri noteikta daļa no reformētās un paplašinātās ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas (*ETS*) izsoļu ieņēmumiem, kā arī no ieņēmumiem no oglekļa ievadkorekcijas mehānisma (OIM) un ESAO/G20 nolīguma pirmā pīlāra pēc iespējas drīzāk būtu jāizmanto kā pašu resursi, lai veiktu uzkrājumus Savienības budžetā, nodrošinātu pietiekamu finansējumu Sociālajam klimata fondam, segtu aizņēmumu izmaksas, kā noteikts [Padomes Lēmumā (ES, Euratom).../..., ar ko groza Lēmumu (ES, Euratom) 2020/2053 par Eiropas Savienības pašu resursu sistēmu] un lai novērstu būtiskus samazinājumus, kas apdraudētu Savienības programmas nākamajā DFS; uzsver, ka *ETS*, OIM un ESAO pirmā pīlāra jaunie pašu resursi, visticamāk, nebūs pietiekami, lai nodrošinātu stabilu ES pašu resursu sistēmu;
4. uzsver, ka iepriekš minēto pašu resursu efektīva īstenošana nav garantēta; īpaši uzsver, ka ESAO/G20 nolīguma pirmā pīlāra īstenošanai ir nepieciešama trešo valstu līdzdalība un attiecībā uz to nav noteiktības; aicina Komisiju regulāri novērtēt visu pašu resursu īstenošanas progresu, jo īpaši ESAO pirmā pīlāra ietvaros; ja tas neizdosies, Komisijai būtu jāiesniedz priekšlikums par ES digitālo nodevu;
5. tādēļ uzsver, ka gadījumā, ja iegūtie pašu resursi neatbilst plānotajam, lai apmierinātu Savienības budžeta vajadzības un atgūšanas saistības, tiek veikti pasākumi, iesniedzot priekšlikumus par uzlabotiem, jauniem pašu resursiem vai citiem līdzekļiem, lai novērstu šos trūkumus;
6. uzsver, ka ieņēmumi no ES pašu resursiem klimata un vides jomā samazināsies, Savienības un tās tirdzniecības partneriem samazinot emisijas un sasniedzot augstāku apritīguma līmeni; šajā sakarībā uzsver, ka Komisijai tas būtu jāparedz un jānodrošina papildu pašu resursi, lai kompensētu šo samazinājumu nolūkā nodrošināt stabilu, paredzamu un pastāvīgu ES pašu resursu plūsmu, kas būtu piemērota Savienības vajadzībām;
7. tādēļ aicina pēc iespējas drīzāk ieviest otru pašu resursu grozu, kas varētu ietvert tādas iniciatīvas kā finanšu darījumu nodoklis — resurss, kas saistīts ar gaidāmo dokumentu „Uzņēmējdarbība Eiropā: priekšlikums par ienākumu nodokļa regulējumu, finanšu iemaksa saistībā ar uzņēmumu sektoru un jauna kopējā uzņēmumu ienākuma nodokļa bāze, kriptoaktīvu nodoklis, pašu resurss, kura pamatā ir Enerģijas nodokļu direktīvas pārskatīšana, vai solidaritātes nodeva fosilā kurināmā nozarei;

8. atgādina, ka plastmasas pašu resurss ir spēkā kopš 2021. gada 1. janvāra; uzskata, ka ieguldījuma racionālāka īstenošana un tā darbības jomas paplašināšana palielinātu tā efektivitāti un skaidrāk palīdzētu sasniegt mērķi samazināt plastmasas iepakojumu daudzumu ES; pamatojoties uz sākotnējiem datiem par 2021. gadu, kas dalībvalstīm jāiesniedz līdz šā gada jūlijam, Komisijai būtu jāsaprot ziņojums ar atjauninātām prognozēm, pamatojoties uz šiem datiem un ņemot vērā pārskatīto metodiku plastmasas atkritumu aprēķināšanai un to reciklēšanai; aicina izskatīt iespēju ieviest jaunus pašu resursus, kas saistīti ar atkritumu veidiem, kuri nav izlietotais plastmasas iepakojums, kas cita starpā stimulētu dalībvalstis palielināt to atkritumu īpatsvaru, kurus izmanto materiālu reģenerācijai, un tādējādi palīdzētu sasniegt aprites ekonomikas mērķi;
9. atgādina par Savienības budžeta saistībām cīņā pret klimata pārmaiņām un bioloģiskās daudzveidības aizsardzībā, atgādina par ANO 2022. gada ziņojumā par pielāgošanās trūkumu veiktajām simulācijām, kas liecina, ka iepriekšējo gadu laikā vidējās gada izmaksas, kas saistītas ar pielāgošanos jauniem dzīves apstākļiem klimata pārmaiņu dēļ, ir trīskāršājušās; pauž nožēlu par to, ka metodikas trūkuma dēļ nav iespējams izsekot, cik liela daļa no Savienības budžeta tiek tērēta pielāgošanās pasākumiem, un aicina Komisiju un Eiropas Zinātnisko konsultatīvo padomi klimata pārmaiņu jautājumos to izstrādāt; pauž nožēlu par to, ka ir pārsniegtas ES budžeta iemaksas 1 % apmērā no dalībvalstu NKI paradigmas un ka, lai pienācīgi reaģētu uz jaunajām problēmām, būtu vajadzīgas NKI iemaksas 5 % apmērā; ņemot vērā šo finansējuma trūkumu, uzskata, ka ir jāievieš papildu pašu resursi, lai palīdzētu ES iedzīvotājiem veikt godīgu un sociāli taisnīgu pārkārtošanos uz klimatneitralitāti, nevienu neatstājot novārtā;
10. atgādina, ka Atveseļošanas un noturības mehānismam (ANM) jāveicina bioloģiskās daudzveidības un klimatrīcības integrēšana Savienības politikā; norāda, ka vairāki nacionālie atveseļošanas un noturības plāni (NANP) veicina bioloģisko daudzveidību un klimatrīcību, taču uzstāj, ka dalībvalstīm ir vairāk jāizmanto ANM, lai uzlabotu bioloģisko daudzveidību un klimatrīcību; uzsver, ka ir svarīgi uzraudzīt NANP iekļauto pasākumu īstenošanu, ņemot vērā Taksonomijas regulā un ANM regulā noteikto principu “nenodarīt būtisku kaitējumu”; uzskata, ka vērienīgāka klimata un bioloģiskās daudzveidības integrēšana ir būtiska, lai sasniegtu mērķus, kas noteikti Eiropas Klimata aktā, 8. vides rīcības programmā, ES Biodaudzveidības stratēģijā 2030. gadam un Dabas atjaunošanas likuma priekšlikumā, un uzskata, ka bioloģiskās daudzveidības samazināšanās un jo īpaši ekosistēmu atjaunošanas novēršana ir pelnījusi un prasa lielāku finansējumu un stingrāku bioloģiskās daudzveidības integrēšanu visās ES programmās, jo īpaši kopējā lauksaimniecības politikā;
11. uzsver, ka ir nepieciešams vēl vairāk uzlabot ES budžeta pārredzamību; uzskata, ka pārredzamība ir viens no galvenajiem faktoriem, lai palielinātu sabiedrības uzticēšanos pieņemtajiem pasākumiem.

Līdzīgu vēstuli esmu nosūtījis *BUDG* komitejas līdzreferentiem *José Manuel FERNANDES* un *Valérie HAYER* par patstāvīgo ziņojumu “Pašu resursi: jauns aizsākums ES finansēm, jauns aizsākums Eiropai”

Ar cieņu

**INFORMĀCIJA PAR PIENĒMŠANU
ATBILDĪGAJĀ KOMITEJĀ**

Pieņemšanas datums	17.4.2023
Galīgais balsojums	+: 28 -: 5 0: 4
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Rasmus Andresen, Pietro Bartolo, Olivier Chastel, David Cormand, Andor Deli, Pascal Durand, José Manuel Fernandes, Eider Gardiazabal Rubial, Matteo Gazzini, Vlad Gheorghe, Valentino Grant, Valérie Hayer, Niclas Herbst, Monika Hohlmeier, Hervé Juvin, Joachim Kuhs, Zbigniew Kuźmiuk, Pierre Larrourou, Camilla Laureti, Janusz Lewandowski, Margarida Marques, Siegfried Mureşan, Victor Negrescu, Andrey Novakov, Bogdan Rzońca, Nicolae Ştefănuţă, Nils Torvalds
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Anna-Michelle Asimakopoulou, Elisabetta Gualmini, Francisco Guerreiro, Fabienne Keller, Jan Olbrycht, Petri Sarvamaa
Aizstājēji (209. panta 7. punkts), kas bija klāt galīgajā balsošanā	Jérémy Decerle, Elena Kountoura, Angelika Winzig, Željana Zovko

**ATBILDĪGĀS KOMITEJAS
GALĪGAIS BALSOJUMS PĒC SARAKSTA**

28	+
PPE	Anna-Michelle Asimakopoulou, José Manuel Fernandes, Janusz Lewandowski, Siegfried Mureşan, Andrey Novakov, Jan Olbrycht, Petri Sarvamaa, Angelika Winzig, Željana Zovko
Renew	Olivier Chastel, Jérémy Decerle, Vlad Gheorghe, Valérie Hayer, Fabienne Keller, Nils Torvalds
S&D	Pietro Bartolo, Pascal Durand, Eider Gardiazabal Rubial, Elisabetta Gualmini, Pierre Larrourou, Camilla Laureti, Margarida Marques, Victor Negrescu
The Left	Elena Kountoura
Vers/ALE	Rasmus Andresen, David Cormand, Francisco Guerreiro, Nicolae Ştefănuţă

5	-
ECR	Zbigniew Kuźmiuk, Bogdan Rzońca
ID	Joachim Kuhs
NI	Andor Deli, Hervé Juvin

4	0
ID	Matteo Gazzini, Valentino Grant
PPE	Niclas Herbst, Monika Hohlmeier

Izmantoto apzīmējumu skaidrojums:

+ : par

- : pret

0 : atturas